

V. Lang
Tammepuiestee 5
Tartu

Jlhub kolmapäeviti

Õpilasteleht

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinnas, V.-Roosikrantsi 3
Tartu kontor: Ülikooli 21, Tartus

Posti jooksev arve
nr. 2188

Tellimishind: 1 kuu — 20 s., 2 kuud — 40 s., 3 kuud — 50 s., 6 kuud — 1 kr., aastakäik 1 kr. 50 s.
Kuulutused: 5 senti mm, lehe ees — 10 s. mm, tekstis — 12 s. mm, teksti kirjaga — 15 s. mm

Nr. 18 (4)

24. jaanuaril 1934. a.

II aastakäik

Kiire ja asjatundlik
tellimiste täitmine
:—: Odavad hinnad :—:

Koolid, koolikooperatiivid ja õpilased!

Raamatuköitmis-,
karbi- ja trükitöid

laske teha 1921. a. asutatud

O.-ü. „WÕIME“

raamatuköitmis-, karbi- ja trükitööstuses

Tallinnas, Estonia pst. 17 (Gorbatschevi majas)

Kõnetraat 455-58

Suuremate tellimiste puhul koolidele hinnaalandus

KUMBLUSSEEP

A. FREDERIKING, TARTUS

Koolid ja koolikooperatiivid!

Koolipidudel ja koosviibimistel tarvitage ainult

Firma R. SCHEIBE

mineraalvete ja limonadi tehase saadusi:

Selters

Limonad

Sidronisooda

Kuremariin

Sekt ja igäsugused mineraalveed

Koolidele hinnaalandus

Tellimistega pöörduda tehasesse: **S. Tartu mnt. 14**

Telefon 304-93

DRAAMASTUDIO TEATER

Saksa teatri ruumes

Pühapäeval, 28. jaan. 1934. a.

LASTEETENDUS

„Rahuhaldjas“

M. Janson'i lastenäidend 3-es vaatuses proloogi ja epiloogiga.

Näitejuht — Joh. Kaljola.
Dekoraator — Bernh. Rosenvald.
Muusikajuht — U. Jakobson.
Tantsujuht — Salme Reek.
Kostüümid — Lo Tui.

Algus kell 15 (3) p. l.

Pääsetähtede hinnad 15 s. — Kr. 1.—
Kassa avatud kella 11—13 ja 17—20.

**Täna loeme
oma lehest:**

Varblane õigeks mõistetud — häälteenamus
on tema poolt.

Uudiseid.

Ringreis ümber toa ja köögi.

Jaani jalgratas.

Uudishimuliste klubi küsimusi.

Endu uusimaid trikke.

Ülesandeid ja lahendusi. Noorte looming.

Kohtualune varblane õigeks mõistetud 68 häälega 57 vastu!

Täna toimus kohtunike-vannutatud meeste saadetud otsuste ülevõtte, mille tulemuseks oli

**varblase õigeksmõistmine
68 häälega.**

Sinna lisaks tuleb veel arvata need 9 häält, mis Jägala algkoolis on antud võrdse eluõiguse poolt teiste lindudega, sest teisiti ei saa neid hääli mõista. Nii tõuseks varblase õigeksmõistmise poolt antud hääte arv 77-le.

Varblase kahjulikuks linnuks mõistjaid on kokku 57 häält, neist põhjendavad mõned oma otsust isiklikkudel kogemustel, nii ütleb Venda Kukk Nuija algk., et varblased tema väikese kirsipuu on laggedaks teinud, ja Laine Vaabel paneb temale pahaks, et ta herved kõik ära sööb.

5 häält, mis küll antud, ei ole arvestatud ühele ega teisele poole. Need viis häält on varblasele karistuseks soovitanud pokripaneku, kes 24 tunniks, kes pikemaks ajaks selle eest, et ta leevikesele kallale tungib ja ka muidu on häbematu. Vangistuse ajal soovitakse temale süüa anda tõuke ja usse.

Hilda Lomps Nuija algkoolist on valmis varblasele tema kurjad teod andeks andma, sest ka inimestele antakse palju andeks. Lõpuks toome siin veel väikese Laine hästimotiveeritud otsuse:

Kohtuotsus varblase üle.

20. jaanuaril 1934. aastal ära kuulnud härra prokuröri poolt ette toodud süüdistusakti, siis härra

advokaadi kaitsekõne ja lõpuks süüdlase enese lõpusõna, milles selgub, et kohtualune oma eluviiside ja tegude poolt mõnikord küll inimesele paha sünnitab, aga oma heade tegudega palju rohkem kasu toob ja sõbralik õueseltsiline püüab olla, tuleb teda kohtu poolt õigeks mõista. Et ta aga mõnikord ülearu kirsimarju kinni pis-

tab ja aiateibas vastu söimab, teeb kohus talle selle eest noomituse.

Kohtunik **Laine Kilter**, 8 a.

Riisipere algkooli õpilane.

*

Kohtu eesistuja tänab kõiki protsessist osavõtjaid, kohtu liikmeid kui ka kohtunikke, ja avaldab lootust, et nad kõik ühel meelel nüüdsest peale hakkavad jälgima meie kaebealuse elu, et tarviduse korral temale abiks olla korraliku elu elamiseks.

Uudiseid kodumaalt ja laiast maailmast.

Kreenholmi algkooli õpilased said kingituse jaapani lastelt.

18. jaanuaril saabus Narva Kreenholmi algkooli õpilastele Jaapanist, Kioto linnast, üllatav saadetus — ilus, suur album, mille on koostanud sealsed õpilased — tervelt 500 tüdrukukest. Albumis on rohkesti pilte jaapani kooli- ja rahvaelust. Muidugi on Kreenholmi algkooli õpilased ja õpetajad üllatunud, et jaapani lapsed on tähelepanuväärseks pidanud meie ajaloolist Narva linna.

Maakera sisejõud mässavad.

15. ja 16. jaanuaril tabas India kirdeosa ränk maavärin, mis tegi väga suurt hävitustööd. Laiadel maa-aladel on hooned täieliselt purustatud; hukkunud inimeste arv tõuseb 10.000-le. Raskesti sai kannatada ka India pealinn Delhi, kus purunes enamik valitsusasutisi. Maavärin tekitas linnas täielise segaduse, inimesed tunglesid meelelt tänavail, püüdes põgeneda linnast. Peaaegu oleks surma saanud ka India asekuningas: mõni minut enne maavärinat saabus ta raud-

teel ühte jaama, kus ta peatus. Vaevast jõudis asekuningas paarikümne sammu kaugusele jaamast, kui jaamahoone varises kokku.

Ka Kalkuttas tekkis esimeste maa-aluste tõugetega kohutav kahuhirm, sest sealgi hakkasid majad purunema. Gangese jõgi (Kalkutta asetseb selle jõe ühel suudmeharul) kubises suplejaist, kui äkki jõepõhi nende jalgade all hakkas kõikumama. Ehmunult tormasid kõik kaldale. — Maapinnas on tekkinud mitmel pool sügavad praod, kust tungib välja vesi, ujutades üle põlde, uputades külasid, linnu. — 20. jaan. kordus maavärin umbes samadel aladel, kus juba esimesel katastroofil peaaegu kõik oli maatasa tehtud. Et raudteed, telegraaf ja telefon õnnetusekohtades on rikutud, ei ole veel kaugelki kõik üksikasjad maavärina hävitustööst teada; kuid üks on selge — et kahjud on väga suured.

Kivike, mis maksab 150 milj. senti.

Lõuna-Aafrika on kuulus kulla- ja teemantide-maa. Hiljuti leidis üks kullaotsija, nimega Jonkel, jälle suure teemandi kaevanduses Pretoria linna lähedal. See tee-

OPILASED!

Paluge oma vanemaid, et nad sõlmiks kindlustusseltsis Teie hooldamise kindlustuse

Väärtuslikum kink Teile on — kindlustuse poliis

Järelepärimised adresseerida „Õpilaslehe“ talitusele, märgusõna „Kindlustus“ all

mant kaalub 726 karaati. (Karaat on kalliskivide mõõduühik = 0,2 g). Õnnelikule leidjale maksti selle hiigelteemandi eest 80.000 naelsterlingit, mis Eesti rahas on ümarguselt 150 milj. senti. „Hiigelteemant“ pole aga kanamuna suurrunegi, sest ta kaalub kõigest 150 g, kuid on 3,5 korda veest raskem.

Peaaegu samas kohas leiti 1905. a. teemant, mis kaalub 3025 karaati ja on kõige suurem maailmas. See toredalt säravaks lihvitud teemant on Inglise kuninga valitsuskepis ja kutsutakse „Löunatähiks“. Ka äsjaleitud teemant (suuruselt neljas) läks Londoni.

Rästikute soe talikorter heinakubjas.

Puurmani vallas veeti heinamaalt heinu. Heinakuhi oli regele pandud, võeti parajasti kuhjapõhja. Ühe hangutäie tõstmisel

hakkas korruga sealt usse sadama. Ka kuhjapõhjas heintes mustendas usside kobar. Töömees, kes tõstis heinu, kokkus ja pistis jooksma. Kui mees kuhjast kaugemal peatus ja ka oma kaaslase rahustavat hüüdu kuulis, lõikas ta tubli vembla ja hakkas siis usse materdama. Ilm aga oli sula, 2—3 kraadi sooja, ja ussid suutsid liikuda. Osa neist pugiski tagasi heintesse, kust neid võimatu oli kätte saada. Mehed said maha nottida 23 rästikut ja vist sama palju pääses neid eluga. Et usse ühes heintega ei tahetud koju viia, siis pistsid mehed kuhjapõhja põlema. Koorma sidumisel leiti koorlast veelgi 2 rästikut. Nii oli „peas“ tervelt poolsada ussi. Säärane leid pole haruldus. Varem on samuti kuhjades, mätaste ja kändude all hulganu usse leitud, sest taliuinakule valmistudes kogunevad rästikud (samuti nastikud) varjupaikadesse kobaratena, et külma eest paremini kaitstud olla.

Ringreis ümber oma tubase maailma.

MILLAL ÕPPISID INIMESED LUGU PIDAMA PESEMISEST

I JAAM — VEEKRAAN.

Tänapäev on igas suuremas linnas oma veevärk ja inimese kohta kulub päevas vett ämbrit kümme või isegi rohkem. Vanasti aga kulutati vett hoopis vähem. Vast ämber inimese kohta päevas. Kuid ega küsimus ei seisnudki vaid veepuuduses. Praegugi pole veevärki kaugeltki igalpool ja suurem jagu inimesi peab leppima kaevust ammutatava veega. Siiski on inimesed praegu hoopis puhtamad kui mõni sada aastat tagasi. Sest nüüd oskame lugu pidada puhtusest ja teame, mis tähendab puhtus tervishoidlikult.

Kolmesaja aasta eest aga ei pidanud kuningadki tarvilikuks end igapäev pesta. Toredates kuningakodades võis leida uhkeid voodeid kullatud samastega ja siidsete katetega, kalleid vaipu ja säravaid peegleid, ainult pesukaussi seal polnud ega ka mingit seadeldist pesemise tarvis. Hommikul pühkis kuningas oma näo ja käed üle märja rätikuga, mis temale aupaklikult kätte ulatati, see oli kõik.

Sametistel, kullaga tikitud patjadel kuningate, vürstide ja teiste rikaste voodites ei olnud pestavaid püüre. Ka muidu ei peetud pesuvahetamisest suurt lugu. Särki kanti kuudekaupa, kuni ta ära lagunes. Ninarätik on võrdlemisi hilisema aja leiutus, ta iga pole vanem kui paarsada aastat.

Mustuse tagajärjel sigis kohutavalt söödikputukaid. Lossidki olid täis lütikaid. Ja kui me oleks võinud pilku heita kõrge daami fantastlikku soengusse või peene härra kalli siidkuue sisemusse —

oleks meile avanenud jube ja jälk vaade, sest nii üks kui teine oli täis putukaid. Juustest väljaroniva täi tapmine oli tantsupeolgi üsna igapäevane asi ja daamid kandsid kuldketi otsas kaasas ilusaid elevantdiluust nikerdatud otstega vardaid pea sügamiseks, et soeng viga ei saaks. Kaelas aga kanti väikesi torutaolisi kapslikesi, mis seest rasvaga määritud — karpude püüdmiseks!

Ei ole ime, et haigused neil aegadel olid hoopis sagedamad ja võtsid hoopis kurjema lae. Mõnikord surid terved linnad ja maakohad katku, koolerasse või musta rõugesse. Kümnest lapsest jäi elama vast ainult viis.

*Tugevaks ja vastupidavaks aga teeb meid alles vesi, puhas pesu, seep. Vee-

kraan tähendab seega tervist ja jõudu. Veele aga on tähtsamaks abiliseks puhtuse saavutamisel seep. Kui me käsi või pesu peseks ilma seebita, oleks me siiski mustad. Alles seep on mustuse hirmsaim vaenlane ja tema hävitaja. Kuidas?

Võtame näiteks tahma. Tahm pole muud, kui pisitillukeste söekillukeste kogu. Need killukesed on teravate ebaühtlaste servadega ja jäävad nahaaukudestesse sattudes sinna kinni kõvasti, otseselt kleebitult.

Saadame seebi tahma kallale, seebitame käed hästi vahuseks. Seebivaht tornab tahma kallale, haarab kinni tahmakillud ja toob nad välja, nõnda et kerge on veega neid minema uhtuda.

Seep on seda parem, mida rohkem ja kergemini ta vahutab. Seebivaht on väikeste mullikeste kogu. Mullikestel on sees õhk, ümberringi aga seebist kestake. Kuidas seebivaht mustusega toime tuleb, selles võime ise otsekohe veenduda käsi pestes. Vaadake, kuidas vaht kõik mustuse osakesed kätel endasse haarab. Nii teeb ta mustusega igal pool, kus ta sellega iganes kokku puutub.

Mispärast aga vett juuakse, tahate teada.

Aga sellepärast, et ilma veeta meie elada ei saa. Ilma veeta aga ei saa meie elada sellepärast, et inimese keha sisaldab väga palju vett. Kui te näiteks kaalute 25 kilo, siis on teis umbes 22 kg vett ja kõigest 3 kg ümber kõva ainet. Kui teil juhust on mikroskoobi juurde sattuda, siis vaadake korraks suurendava klaasi all liha või kurgi tükkest. Te näete rakukesi, mis on täidetud mahlagaga. See mahl ei valgu laiali sellepärast, et rakukese sein teda kõvasti ümbritseb. Niisugustest rakuketest on ehitatud ka inimese keha, sellepärast seisab ta kõvasti koos, olgugi et umbes kolmveerand kehast on vesi.

Vett kaotame me aga igal ajal hingamise ja higistamise teel. Hingake korra peeglile, siis näete, et teie hingeõhk on niiske, ta katab peegli auruga. Nii aurame meie just kui vedurid ja nagu veduril tuleb oma veetagavara uuendada, nii ka inimese kehal. Vett saame juues, kuid ka süües. Muidugi, ka süües, kui iga juurvili, iga liharaake ja kõik ained sisaldavad vett. Meie võime elada küll mitu aega ilma söömata, joomata aga mitte kolme päevagi.

KAS VESI VÕIB PLAHVATUDA?

Vesi on näiliselt süütu olevus. Kuid ta võib ka plahvatuda nagu püssirohi. Ta on isegi hoopis kardetavam kui püssirohi.

Ameerikas oli niisugune juhtum. Viiekordse maja alumisel korral asus tehas suure, ahju sisse müüritud aurukatla. Kui ahju köeti, hakkas vesi katlas keema ja aur juhiti torusid mööda masinasse.

Kord juhtus, et masinist hooletusest õigel ajal vee katlasse jättis pumpamata. Vett oli katlas õige vähe. Ahi küdes tugevasti ja katla seinad läksid kuumaks. Masinist laskis vee kuuma hatlasse. Vesi muutus ühekorraga auruks — proovige vett tilgutada kuumale pliidirauale —, auru kogunes katlasse nii palju, et katel vastu ei pidanud ja lõhkes. Plahvatuse jõud purustas maja ja tappis 23 inimest, ka hooletust masinistist ei jäänud enam jälgegi.

Saksamaal juhtus kord niisugune lugu, et plahvatusid ühekorraga kakskümmend kaks katelt. Hulk maju hävines ümberringi, poolekilomeetrilisel kaugusel vedelesid laialipillatud varemed. Niisugune on auru jõud!

Kui tahate, võite oma kodus iga päev kuulda niisuguste, olgugi pisitillukeste aurukatelde lõhkemist. Kui puud ahjus praksuvad, siis tähendab see, et neid lõhub vesi. Täiesti kuivi puid ei ole olemas. Pöledes läheb veerakuke puus kuumaks, muutub auruks ja lõhub praksudes puukiud.

Plahvatub mitte ainult vesi auruna, vaid ka vesi kõvas olekus, s. t. jää.

Aur lõhub katlaid, jää aga lõhub mägesid. Kalju- ja kivipragudesse koguneb sadude ajal vett. Talvel külmub vesi, jää aga nõuab rohkem ruumi kui vesi, tervelt kümnendiku võrra. Ja jää rõhumise all lõhkeb kõvemgi kivi.

Samal põhjusel võivad talvel lõhkeda ka veetorud. Sellepärast tuleb neid talvel kaitsta külma eest.

MIKS JÄÄD MÖÖDA SAAB LIUELDA, PÖRANDAL AGA MITTE?

Sellepärast, öeldakse, et jää on libe ja kõva, põrand aga pole nii sile ega ka kõva.

Aga kivipõrand võib ju olla ka libe ja kõva, siiski seda mööda uisutada ei saa.

Jääd mööda liueldes aga sulatab uisk õhukese korrakese sellel veeks. Tege-likult libiseb raud mööda väikest veerenni. Ilma selleta oleks uisklemine jääl sama võimatu kui põrandal. Vesi, nagu masinas õli, vähendab hõõrumist uisu ja jää vahel.

Jäälibisemised mägedes, mis mõnikord kaasa toovad suuri õnnetusi, sünnivad samal põhjusel. Jää raskuse all sulavad alumised kihid ja jääjõgi libiseb alla mäenõlvast, nagu uisk jääd mööda.

KAS ON OLEMAS LÄBIPAISTMATUT VETT JA LÄBIPAISTMATUT KLAASI?

Vesi paistab läbi, teame meie. Kuid läbipaistev on ta vaid õhema kihina. Ookeani põhjas valitseb pime, igavene öö, sest päikesekiired ei jõua sinna kunagi tungida.

Nagu vesi, nii on kõik ained õhukese kihina läbipaistvad. Klaas ei ole enam valge ega läbipaistev, kui ta ületab teatud paksuse. Ühe tuhandiku millimeetri läbilõikeline raudplaat — niisugust osatakse valmistada — on läbipaistev nagu klaas ja peagu värvitu. Tema läbi saab lugeda kõige peenemat kirja raamatust.

Samasugused läbipaistvad plaadid valmistati kullast ja teistest metallidest.

NOOR

„ÕPILASLEHE“

LUGEJA!

Vaata järele, kas sinu sõbral on „Õpilasleht“ juba tellitud! Kui mitte, siis hoolitse selle eest, et tellimine täna veel ära saadetakst!

väga hea meel, kui mina kord ka hea saaksin.“

Kui õpetaja oma etteütuse oli lõpetanud, nägi Jaan, et Tooni oma vihu oli lükanud üles, nõnda et ta igat sõna selles võis lugeda.

„Ma võin ju lugeda“, ütles Jaan endale. Kuna ma oma kirjutuses midagi ei muuda, ei ole ju selles mingit pettust ega halba.“

Ja et vältida igat kiusatust, lõi ta oma vihu kinni ja viis ära puldile. Siis tuli ta tagasi ja vaatles Toonit, kes ametis oli oma kirjutuse ütelugemisega.

Kuni viimase reani ei märganud Jaan ühtki viga koolivenna kirjutuses, kuid nimelt viimases oli valde mänginud oma vingerpussi. Välted oli nimelt Tooni nõrk külg. Polnud kahtlust — pidi olema „kappi“, aga mitte „kapi“. Vaene Tooni, veel kord läheb hea saamine sinust mööda. Jaan mõtles oma jalgrattale, siis Tooni emale ja siis uuesti oma jalgrattaunistusile...

Viimaks, kui Tooni vihu võttis, et seda kinni lüüa ja õpetaja kätte viia, ei kannatanud Jaan välja, vaid tõmbas naabrit tasa käisest.

„Kappi — tuleb kahe p-ga“, so- sistas ta.

Paari päeva pärast, kui õpetaja klassi tuli ja vihke hakkas välja jagama, hüüdis ta: „Tooni, parim töö!“

Jaan nägi ühekorraga haihtuvat oma unistusi jalgrattast. Pisar tahtis vägisi tungida ta silma, kui õpetaja hääled edasi hüüdis:

„Jaan, hea!“

Ükski jalgratas pole teenitud kenamini kui Jaani oma, sest Jaan osutas tõelist seltsimehelikkust meelt.

„Aga sina, isa, kas sa teed seda sama kui Jaani isa ja kingid mulle ratta. See on ju nii kasulik ja mu elu unistus?“

„No see on juba hoopis ise jutt...“

Jaani jalgratas.

„Isa, jutusta mulle midagi“, mangus Ats.

„Mul ei ole aega!...“

„Üks üsna lühike lugu...“

„Lühike. Hea küll, olgu. Ükskord oli üks tööga koormatud isa, kel vaja oli oma tööd lõpetada. Ta lukustas enda oma tuppa, et rahus töötada, ja ta väike poeg mängis ilusti teises toas seal kõrval...“

„Ei, isa. Mitte niisugust juttu. Räägi mulle midagi päris tõesti sündinud lugu, palun, palun!“

„Päris tõesti sündinud lugu? Olgu. Kuula siis. See on päris jutt. Jutt jalgrattast.“

„Oi, isa. Kallis isa! Jalgrattast! Sa kingid mulle ka ratta, eks? Jalgratas on mu eluunistus.“

„Su eluunistus? Oled alles kaheksa-aastane!...“

„Kas selleks on siis vaja vana olla? Toomas sai omale jalgratta juba seitsmeaastaselt ja Iits —“

„Ole vait ja kuula, mis ma sulle räägin. Ükskord oli üks väike, väga kena poiss, kes koolis virgalt õppis...“

„Mis selle poisi nimi oli?“

„Ma ütlesin juba: Jaan. Hea küll. Jaan õppis koolis hästi ja teadis oma ülesandeid alati täpsalt, nõnda et ta alati esimesel kohal püsis.“

Kord ütles isa temale: Kui sa jõuluks ka esimesena lõpetad, saad mu käest jalgratta.“

„Jalgratta!“

„Jah, päris jalgratta. Sa tead ju, mis rattaga kõik on peale hakata. Võib teha sõite, see on huvitav, kasulik ja tervislik. Võib sõpradega koos käia ekskursioonidel, nautida maastiku ilu...“

„Tarvilikke käikusi teha emale...“

„Õige! Lühidalt, jalgratas on tore asi. Jaanil oli koolivend, temast väikesem, teine õppiija, Jaani järgmine. See oli Anton, keda aga hüüti lihtsalt Tooniks.“

Tooni ei olnud kade, kuid mõnikord tegi temale küll meeolehärma asjaolu, et ta kunagi esimesele kohale ei pääsenud. Tooni oli nimelt ebakindel õigekirjutuses ja tavaliselt juhtus tal etteütuses mõni väärtus, mis talle tõi kriipsu.

Jõudis kätte klassitöö tund. Jaani süda peksis. Seekord, nagu ikka, ta tuleb võitjana välja ja saab tasuks töötatud ja ammuunistatud jalgratta. Ta kõrval ohkas väike Tooni:

„Ma tean küll, et sina jälle esimeseks saad“, ütles ta Jaanile. „Mul ei ole sellest kahju, aga mu ema oli lõikusel haiglas ja tal oleks

Kas saab silmast sädemeid lüüa.

JA MIKS INIMENE „ÕNGITSEB“, KUI TA TUKKUMA JÄÄB?

Nii küsiti „Uudishimulike klubist“.

„Uudishimulike klubi“ liikmed, kes nad ka ei oleks, oskavad esitada huvitavaid küsimusi. Nii see silma de st säde mete löömine.

Olete muidugi lugenud parun Münchhauseni kummaliste seikluste raamatut, mis ka eesti keeles on olemas. Mäletate sealt üht lugu: kord jahil tahtis Münchhausen — ta ise jutustab nii — lasta ja sihtis juba, kui märkas, et püssist tulekivi on kadunud. Teate ju, et vana ajal püssid polnud mitte niisugused, kui tänapäev. Pistongi asemel oli püssis kuke all tükike tulekivi. Püssikukk alla langedes lõi tulekivi vastu teraspladikest: kargas välja säde, mis süütas püssirohu.

Kui tulekivi kadunud, ei siis püssist enam pauku poleks saa-

nud. Münchhausen aga vahvustas nimelt sellega, et ta alati ja igas olukorras oskas end aidata. Ta sihtis hästi ja lõi endale siis tugevasti rusikaga silma. Silmast kargasid sädemed ja süütsid püssirohu. Lask tabas märki, nagu kõik selle leidliku paruni asjad.

Nii tegi Münchhausen. Teile aga soovitame parem mitte proovida, kas silmast tuleb sädemeid või mitte. Aga mõnikord juhtub, et silma tabab hoop. Siis on tõesti tunne, nagu lendaks sealt sädemeid.

Tegelikult pole mingeid sädemeid silmast lendamas. Inimese närvile on omaduseks ärritusele vastata tundega, mis närvile eriline. Nii vastab nägemise närv ärritusele valgusesädemete või laikude näitamiseks, kui aga ärrit-

tada kuulmise närvi, vastab see kohinaga, kuigi ümberringi oleks kõik vaikne. Füsioloogias nimetatakse seda „närvilise spetsiifilise energia seaduseks“.

Mispärast inimene „õngitseb“ tukkuma jäädes?

Tihti võime näha vagunis, kõnel või kirikus vaadet: inimene istub korralikult sirgena, kuulatab ja on tähelepanelik. Siis aga vajuvad silmad kinni, pea läheb nagu raskeks, langeb alla, veab keha järele... Ühekorraga teeb inimene nõksatuse kehaga, justkui kukub, ehmatub siis, ärkab ehmatusest ja ajab end jälle ilusti sirgu, silmad pärani...

Millest tuleb niisugune nähe?

Keha tasakaal tugeneb lihaste pingutusele. Magades, kui inimese organism puhkab, lõpetavad lihased oma töö, nad lõdveneivad. Inimene heidab pikali, muidu ei saa ta puhata.

Kui aga uni inimest vallutab siis,

lähiminevad inimesed võisid neid kohutada. Ta võttis end kokku väsimuse vältimiseks ja hakkas kiirelt sammuma allapoole. All orus voolas ojake, mille kaldal lookles tallatud rada,

Hatako kummardus vee kohale, kustutas oma janu ja hakkas uurima inimeste jälgi pehmel rohul vee ääres. Jälgedest otsustades oli siit läbi läinud kuningas Meli oma sõduritega. Hatako tundis ära temaga kaasas oleva araablase jalatse teravanalise jäljendi.

Mõtlikult seisis Hatako paigal. Metsmees taipas, et tuleb olla valvel, kuna mets on täis vadžagga sõdureid, kel ülesandeks püüda kuninga saladust kuulunud inimest.

Siiski — siin oli tee ja ainuke tee, mida mööda võis käia. Ta sale keha ajas end sirgu, uurivalt vaatasid ta silmad metsatihniku poole ja hääletul sammul nagu kass astus ta edasi. Lehtedelt tilkus vesi ja voolas mööda rõskusest hallitunud tüvesid. Surnud vaikus valitses ümberringi, vaid metstui kudrutamine segas vahetevahel sügavat vaikust.

Kiirustades, lakkamatu jõuga liikus Hatako edasi. Nüüd käis ta vahetpidamata juba üle tunni ja ta tundis hirmsat väsimust.

Süüa! Kuidas ta tahtis süüa!

Tuleb, maksku mis maksab, hankida endale toitu! Ta vaatas ümber, murdis mõned rohelised oksad ja lõi neisse hambad. Muist oksa pigistas ta kaenla alla, et teel neid närida ja sellega veidi vaigistada piinavat näljatunnet.

Äkki ta peatas, kuulates ja libises varjuna lähema põõsa taha. Ta kuulis midagi hüüdmise

„On sul palju püsse?“

„Palju, Meli“, vastas araablane naeratades, „kuid veel rohkem neid, mida ma ei müü.“

Ta tõusis üles ja tuli lähemale tule juure. Leek valgustas pikergust kõhna nägu, peent kongus nina ja musta habet.

Hatako sirutas end ettepoole, et paremini vaadelda seda nägu.

„See on ju Ibrahim, kaupmees Kongo jõelt!“ hüüdis ta tahtmatult ja kohendas erutatult turbani. Sealjuures aga puudutas ta kogemata kalju najale pandud püssi, mis hirmsa kolinaga kukkus kividele.

Nagu hirmutatud sebrade kari jooksid laiali tule ümber istuvad inimesed.

„Mtu guko!“ karjus üks neist ja viskas oma oda Hatako poole. See aga oli juba kaugel. Nagu koortekari pistsid vadžagga sõdurid jooksmata järele, pildudes odasid ta peale. Hiiglahüpetega põgenes Hatako tagaajavate vaenlaste eest, kelle kisa sajakordselt kajastus mägedes. Kuristikuni jõudes pugus Hatako kaljupraost läbi ja pööras tagasi, üles rohelisele väljale, kust ta hiljuti tulnud. Siin, kaljude vahel oli hea end peita. See manööver osutus osavaks. Udupilved katsid teda varsti tagaajajate silmade eest. Ainult kaks neist jälgis teda visalt, ta raskete naelutatud saabaste klobin oli neile teejuhiks. Küll jooksis ta nii kiiresti, et nad lähemale ei pääsenud, kuid vaatamata oma üllatavatele põiklemistele ei saanud ta lahti jälgijaist. Et kiiremini edasi jõuda, võttis ta õlalt maha püssi. Ta peast keerlesid kiirelt mõtted. Kas lasta? Tappa võimalikult rohkem neist röövleist

kui ta peab istuma ega saa pikali heita? Tukkuma jäädes kaotab inimene lihaste valitsemise, nad annavad järele, näib, nagu muutuks pea järsku nii raskeks, et kael teda ei suuda kanda.

Nii ongi. Küll mitte pea ei muutunud raskemaks kui tavaliselt, vaid

kaela lihased lõdveneivad. Pea hakkab vajuma ettepoole, kuni ta võidab lihaste vastupanu. Pea otsekui kukub — saabub tõuge, mis inimese virgutab. Ta ajab pea sirgu ja lihaksed pingule. Kuni jälle tuleb uni. Ja tekibki „õngitsemise“ mulje.

kasid teised. „Oled vist vähe pudelist piima saanud, et ikka veel himu on imeda.“

„Jätke,“ ütles Endu. „Su paberrossi pole meil vaja, aga vaata, ehk on sul veidi tuhka taskus!“

Jukul seda veidi leidus, kui ta tasku pahempidi käänas. Kuid jatkus samast natukesestki. Endu raputas tuha oma paberile ja enäe — seal ilmus nähtavale kiri

Endu uusimaid trikke.

Salakiri.

Täna hommikul tuli Endu klassi ja pani poiste ette valge paberitüki.

„Lugege!“ ütles ta.

„See on ju tühi valge paber. Mis me siit loeme?“ vastas Heino paberit keerates. „Tahad sa meid narrida või?“

Endu sai vaevu naeru pidada nähes teiste nägusid.

„Kuus aastat juba kulutate siin pinke ja püksipõhju,“ ütles ta siis, „kõige lihtsamat asja aga lugeda ei oska!“

„Ära õrrita!“ pahandas Ilts. „Ütle, mis trikk sul sellega jälle on välja mõeldud?“

„Ütle ja ütle! Kas sa ise ei taita!“ vihastus nüüd omakord Endu, küll rohkem näitlemiseks kui tegelikult. „Jukk, too oma paberross välja!“

Jukk, suur punasejuukseline poisikolakas, punastas, sest ta harrastas suitsetamispaht salaja ja tundis end nüüd süüteolet tabatuna. Viivitades tõmbas ta taskust murdunud otsaga paberossi.

„Eks näe, kus kangelane!“ pil-

„Olge valmis!“

„Tänaseks etenduseks“, seletas Endu. „Muidugi tahate teada, kuidas ma niisuguse kirja sain teha. Üsna lihtsalt. Kirjutasin suhkruveega. Kui vesi ära auras, jäi suhkur paberile ja tuhka tegi kirja nähtavaks suhkru külge hakates.“

Kui tahate, võite mulle salakirju saata veel teisiti. Kirjutage sibulavõi sidrunimahlagaga. Siis aga on vaja kirja nähtavaks tegemiseks teda tule kohal soojendada.

Niisuguseid nägematuid tinte nimetatakse sümpaatilisteks. Va-

ja ise surra? Ei! Ei! Tuleb põgeneda, pääseda, maksku mis maksab ja hoiatada oma inimesi. Ainult tema teadis, mis tähendavad tageda, verejäänulise tiigri, vadzagga kuninga ähvardused.

Kuningas Meli mõtles, et siin üleval üksilduses keegi ei kuule tema kurja kavatsust. Tema aga, Hatako, kuulis seda ja peab ükskõik mis hinna eest saama hoiatada oma laagrit.

Kordagi peatamata ta jooksis edasi ja ikka veel kuulis ta hääli oma taga. Äkki tormas temast mööda kaks hiigelsuurt looma, joostes mürinal alla nõlvakust.

Kiiresti peitis Hatako enda kahe kalju vahele kitsasse nõkku ja jäi ootama.

„Kuulsid? Vist kukkus alla“, ütles üks hääl udust ja ta kuulis, kuidas jälgijad ettevaatlikult kivilt kivile hüpatas suundusid allapoole.

„Pikasabalised ahvid!“ naeris Hatako istudes maha ja hinge tõmmates. „Nüüd te mind enam kätte ei saa, nagu ka mitte neid anti-loope!“

Võidurõõmsa naeratusega viskas ta nüüd saapad õlale ja asus kiirel sammul teele. Ta jooksis oli hääletu ja tasane, nagu kaljukitsel. Ta lendas mööda jääga kaetud rahnudest ja rohelistest legendikest, ilmudes nähtavale udust ja uuesti kadudes selle hallusse.

Viimaks tõrkusid ta kopsud edasi töötamast ja ta oli sunnitud jääma puhkama paksu marjapõõsa varjus. Ta rind tõusis ja vajus raskelt, kõrvad kohisesid.

Hakkas jõudma öö. Mägedes vihisev tuul käristas udupilve ja avas vaate Kilimandžaro

lumisele kuplile, mis säras noore kuu hõbedastes kiirtes.

Hatako pilk peatus kuu peenel sirbil. Ülehomme on täiskuu — sama, millest kõneles Meli.

Ärevad mõtted vallutasid jälle ta pea. Siin mäe all oli vaid osa nende ekspeditsioonist, teised aga olid siit eemal kaunis kaugel ja teda ennast lahutas niihästi ühest kui teisest raske tee, mis osalt viis läbi Meli maade.

Ei tohi kaotada kallist aega! Rännak on pikk ja täis hädaohtusid.

Peale kolmetunnist peatamatut jooksu ta nägi oma ees ürgmetsa tumedat seina. Esimeste hommikukiirtega pöördus ta puude varju ja hakkas otsima teerada; hulk aega aga eksis ta läbipääsmatus padrikus teed leidmata.

Päike tõusis juba kõrgele, Hatako aga eksles ikka veel paksus metsas, peagu alateadlikult ikka edasi liikudes. Ta jalad tundusid puistena, vaarusid väsimusest. Mõnikord lendas ta jooksul vastu puud või kukkus okkalissee põõsasse. See toibus ta meeled.

Oie tõsis ta huultele, kuid ta sammus ikka edasi. Jõudes sametise samblaga kaetud künkale ei suutnud ta võita kiusatust ja heitis hetkeks maha, et pundunud jalad veidi saaks puhata. Kuid tundes, et ta siinsamas paigas uinub, tõusis ta püsti ja sundis end puhkama püstijalu puu najale toetudes.

Pilusilmi vaatas ta helerohelist puudemerd oma jalgade ees.

Tihnikust tõusis äkki lindudeparv ja põgenes kisades. Hatako otsustas, et vaid metsast

nasti kirjutasiid vangid üksteisele niisuguseid kirju, et valvurid kätte ei saaks. Sagedasti teadsid aga ka valvurid neid trikke ja siis käis kirjutajate käsi halvasti. Meil iga-tahes seda ei ole karta.

Täna õhtul, kui õppimisega val-mis olete, tulge minu poole, siis näitan teile veel midagi, mis teil silmad pärani ajab.“

Võlutud klaasid.

Õhtuks oli Endul üllatus aeg-salt valmis. Kui poisid koos olid, tõstis Endu lina ära laualt ja poi-sid nägid laual kolme veiniklaasi pooleni täidetud veega. Väike pu-del seisis klaaside kõrval.

Endu võttis pudeli.

„Selles on mul salapärane nõia-vedelik“, ütles ta.

„Vaadake!“ Ta valas paar tilka

sed a nõiajooki igasse klaasi. Esi-meses klaasis värvus vesi rohe-liseks, teises — punaseks ja kol-mandal — siniseks.

„Kas seletan teile, kuidas ma seda tegin? Olgu!“

Nõiavedelik pudelis pole muud, kui punase kapsa mahl. Sel mah-lal on kummaline omadus: sooda-vees näiteks ta värvub roheliseks, hapus vedelikus ta muutub puna-seks ja puhtas vees jääb ta sini-seks.

Puhas vesi oli mul kolmandas klaasis, esimeses aga oli sooda-lahund ja teises äädikas.

Nüüd mõtleme aga välja niisu-guse asja: valame äädikat esi-messe, roheliste, klaasi ja vaata-me, mis siis välja tuleb.“

Endu proovis. Tehke teie ka proovi.

Noorte loomine.

Täna va prügitanine.

(Tallinna XII l. algk. seinalehest „Meie Hääl.“)

Õuest kostis vankrite kolin. Väike Ella kuulatas. Mis see oli? Nende tänav oli umbtänav ja oli alati nii vaikne. Tüdrukuke ruttas aknale. Seal nägi ta mitu hobust munakivikoormaid vedamas. Ja ikka veel tuli neid juurde. Muist oli liivakoormaid. Ja kõik laoti just Ella akna alla maha. Ella oleks heamee-lega kohe välja jooksnud ja puhtas lii-vahunnikus mängima hakanud, aga ema ei lubanud seda. Nii võis ta siis ainult aknast välja vaadata.

Mitu töölist hakkasid nobedasti kive lahti kangutama. Varsti oli suur osa tänavast munakividest tühi. Küll olid aga vanad kivid pisikesed uute muna-kivide kõrval, nii väga olid nad ära kulunud.

Väljas oli väga palav. Mehed võtsid kuued seljast ja panid nad kivi-hunniku otsa. Vahepeal jäi üks või teine seis-ma ja pühkis higi otsaesist. Üks tööline võttis käru ja hakkas kive peale laduma. Kivid kärutas ta teiste tööliste juurde ja lükkas seal karu ümber. Seal võtsid neid töölist ja panid ükshaaval paigale, lüües tambiga kops ja kops pihta. Tagusid ja tagusid, nii et higi tilkus.

Nii viisi töötasid nad mitu päeva va-hetades kõik vanad kivid uute vastu. Lõpuks katsid töölist täna va liivaga ja tänav oligi prügitanud.

A. Karu, III kl.

Tallinna linna XII algk. seinalehest „Meie Hääl“.

Lõbus suusataja.

Oli pühapäev. Iim oli ilus ja muidu väga kohane suusatamiseks, kuid lund oli kaunis vähe. Võtsin suusad ja läksin siiski.

Hakkas ämarduma, kui sõitsin metsa-

tukast läbi. Suusad tegid päris korra-pärast klõbinat ja kolinat mööda ko-narusi ja rööpaid. Edasi sõites kuulsin, et keegi karjub. Minulegi tuli hirm peale ning kiirustasin sõitu. Kui olin juba metsast välja jõudmas, nägin, et keegi jookseb minu ees ja teeb suurt kisa. Sõitsin veel kiiremini, et näha ja teada, kes see niisugune on ja miks ta karjub. Kui talle järele jõudsin, nägin, et see ei olnudki võõras, vaid minu ko-dust tüdruk Anna. Ma küsisin temalt: „Miks sa nii suurt kisa teed ja jook-se?“ Tema vastas: „Kui ma tuln met-sa vahelt, kostus mulle, et keegi tuleb pragistades metsast just otse minu poole. Mind valdas suur hirm, ma ei taibanud enam muud midagi, kui pist-sin suure hooga jooksma ja karjuma. Aga nüüd ma tean, et metsast ei tul-nud keegi, vaid sina, Endel, olid see ko-listaja ja kollitaja oma suures suusa-sõiduhuos!“

Küll on suusatamine täiesti süütu lõbu, aga vaata, missuguseid hirmujudi-naid võib ta mõnikord naha alla ajada. Sellepärast minu manitsus kõikidele suusatajatele: „Olge ettevaatlikud ja ärge hirmutage õrnaverelisi tütarlapsi oma suures suusasõiduhuos!“

Endel Jürisson,

Kanaküla algk. 4. kl. õpil.

Minu sõbrad.

Oli ilus kevadine päev. Meie panime mitu pesituskasti kuldnokkadele. Ühe panime just avausega vastu päikest. See meeldis ka vist mu väikestele sõp-radele, tihastele. Paari päeva pärast oli neist juba üks perekond uude suvi-korterisse kolunud. Mõlemad, isa ja ema tassid nüüd raagusid ja pehmet sam-malt pesa vooderdamiseks. Paar nädalat olid nad usinasti tööl. Siis ei näinud meie enam üht neist. See oli vist ema, kes haudus. Isa viis talle järjekindlalt

Maadeteaduslik ülesanne nr. 1

KES TUNNEB HÄSTI AASIAT?

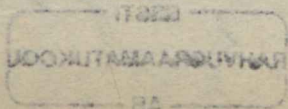
Kui nimed õieti leitud, saate nende esimestest tähtedest ülalt alla ühe Aasia saarestiku nime.

1	h		
2			
3	s		
4	h		
5		u	
6	a		
7		t	
8	r		
9		l	
10	š		
11	g		
12			d
13	a		
14		i	
15		i	
16	f		
17			

1. Aasia saar.
2. Linn Mongoolias.
3. Aasia saarestik Põhja-Jäämeres.
4. Väike-Aasia saar.
5. Linn Armeenias kiltmaal.
6. Linn Suurias.
7. Saar Malai saarestikus.
8. Soolajärv Armeenias.
9. Riik Indias.
10. Linn põhjapoolses Indias.
11. Aasia riik.
12. Kirgiiside linn.
13. Aasia järv.
14. Aasia jõgi.
15. Saarestik Ida-Aasias.
16. Aasia jõgi.
17. Portugali linn Indias.

süüa. Läks tükk aega mööda, siis oli jälle mõlemad näha. Isa oli nüüd ise-äransis rõõmus. Ta laulis hulga armsa-mini kui enne. Varsti hakkas ta oma poegi lendama õpetama. Need kergetii-vulised õppisid varsti ära lendamise. Tuli sügis. Vinged tuuled ja rahesajud pek-sid maad. Lindudel oli nii külm vihma käes. Kuid need tihased, kes olid sün-dinud ja oma lapsepõlve mööda saatnud pesakastis, leidsid seal ikka varju. Maa hakkas külmetama, tihastel polnud enam kustki saada süüa. Nüüd panime neile oma toa akna alla puu külge söögikasti. Sinna panime neile rasva ja kanepiteri. Ja kui vahest toit otsas, siis lendavad nad aknaruudule ja koputavad sinna. Peame teadma, et toit on neil otsas.

Kaljo Kokk,
Nõmme algkool, III-b kl.

KÜSIMUSED:

(Vastata ei või ja).

1. Praegune riigivanem on Jaan Tõnisson —
2. O. Lutsu teos on : „Vaadeldes rändavaid pilvi“ —
3. Hispaania on kuningriik —
4. Panama kaanal on Aasia ja Aafrika vahel —
5. Kalev Kotkas on Soome tõkkekooksja —
6. Labordei on Ameerika kettaheitja —
7. Hünerson on praegune haridusminister —
8. Eduard Hubeli teos on novellid „Meri“ —
9. Tammsaare on „Tõe ja õiguse!“ autor —
10. Sievers on Saksa lendureid —
11. Amsterdam on Rumeenias —
12. Nansen oli Ameerika avastaja —
13. Püssirohtu tundsid kõige enne hiinlased —

Ristarvud.

„Õpilasteleht“ nr. 12 ilmunud ülesande lahendus.

$$\begin{array}{r}
 1 \quad \boxed{4} + \boxed{17} : \boxed{3} = \boxed{7} \\
 2 \quad \boxed{1} + \boxed{14} \cdot \boxed{3} = \boxed{45} \\
 3 \quad \boxed{2} + \boxed{18} - \boxed{5} = \boxed{15} \\
 4 \quad \boxed{7} + \boxed{49} + \boxed{11} = \boxed{67} \\
 \quad \quad \quad 1 \quad \quad 2 \quad \quad 3 \quad \quad 4
 \end{array}$$

LÄÄNEMAA HARIDUSTEMPLI JUUBEL.

Läänemaa (Haapsalu) ühiskümnasium 15 aastane.

Mõni päev enne jõulupühi, 19. dets. m. a. pühitses Haapsalus asuv Läänemaa ühiskümnasium 15-aastast juubelpäeva. See päev kujunes eriti tähtsaks seepärast, et nimetatud kümnasium on ainuke Läänemaal ja 15 aasta jooksul on ta annud vaimuharidust sadadele läänlastele. Juubelpäeva pidustused algasid juba esmaspäeval 18. dets. viimase tunni ajal, millal õpilaskond ühises rongikäiguga läks surnuaiale, et mälestada manalasse varisenud õppejõude. Öhtul kell 6 oli Haapsalu Jaani kirikus mälestus-jumalateenistus, kus jutlustas hiljuti ülikooli lõpetanud kümnasiumi õpetaja A. Soosaar. 19. dets. jätkusid pidustused edasi. 1/2 12 päeval peeti kooli ajakohases saalis aktus. Samal aktusel toimus ka vilistlaskogu poolt koolile kingitud lipu õnnistamine. Tervitusi ütlesid paljude seltside

esindajad, haridusministeeriumi nimel tervitas dr. Nuut, kes on järgimööda 6 aastat revideerinud L. ühiskümn. ja kes on alati jäänud töötulemustega rahule. Sama palju oli ka kirjalikke tervitusi. „Õpilasteleht“ ja mitme teiste noorte ajakirja nimel tervitas kirjallikult Madis Küla. Sama juubelpäeva öhtul kell 6 oli õpilastele jõulupuu, kus kanti ette õpilaste poolt mitmesuguseid ettekandeid ja näidend „Maimu“. Praegu töötab koolis 7 klassikomplekti + 3 rootsi klassi kokku 250 õpilasega. 15 aasta jooksul on koolis õppinud 1300 õpilase ümber ja lõpetanud kooli 375 õpilast. Kooli õpetajaskond koosneb 15 õpetajast, direktoriks kooli algusest kuni tänaseni on hra A. Üksti. Kool töötab moodsas koolimajas, mis valmis alles 1927. aastal.

Palju õnne ja edu edaspidiseks tööks Läänemaa rahva valgustamise alal. Jäägu Läänemaa ühiskümnasium kustumata majakaks vaikse Haapsalu lahe kaldale ja tungigu tema valgus üle Läänemaa.

E. A. Ojanurme.

KIRJAVASTUSED.

V. Jõõger Aleksandris. Mingeid erilisi tellimise raamatuid „Õp.“ ei ole. Tellimised täidetakse siis, kui raha nende eest talitusse on jõudnud. Ilma margi- ja muu kõrvalise kuluta saab „Õpil.“ tellida lähemast postiasutusest.

Üksiknumbreid edasimüümiseks välja ei saadeta, erandiks on vaid tavalised ajalehtede müügikohad.

Kaastöö saatmiseks mingit takistust ei ole ja mis sobib, avaldame järjekorras, kui mitte, siis — teate isegi.

Ferdinand K. Kehtnas. Saata võib küll, vast ka neist ilmut üks või teine, kui järg jõuab nende kätte. Terviseid ja head lusti töötamiseks.

Mis eelolev pühapäev toob õpilasele?**Kino „Gloria-Palace“.**

Pühapäeval, 28. jaanuaril, algusega kell 12 päeval suurejooneline kultuurfilmide etendus.

Kino „Modern“.

Pühapäeval, 28. jaanuaril, s. a., algusega kell 12 huvitav lasteetendus.

Draamastuudio teater.

(Saksa teatri ruumes.)

Pühapäeval, 28. jaanuaril, lasteetendus. Laval „Rahuhaldjad“. M. Jansoni lastenäidend. Algus kell 15 (3 pl 1.).

Tegev- ja vastutav toimetaja

Helmi Jansen.

Väljaandja k.-ü. „Töökool“, Tallinn.

Gloria Palace

Pühap., 28. jaanuaril 1934

laste- ja kultuur- etendus

Eeskavas palju huvitavat ja vaatamisväärset.

Algus kell 12.

Kinoteater**„Modern“**

Suur Tartu mnt. 4. Tel. 304-68.

Pühapäeval 28. jaan. 1934
kella 12—2 päeval

suurejooneline

laste- ja kultuuretendus

Pääsmete hinnad 15—50 sendini.

Filmide kohta antakse seletusi mikrofonu kaudu.

Foto-ateljee**Parikas**
TALLINNA**Kuninga tänav 1****ÕPILASTELE**

üksikpildid ja kooligrupid väga mõõduka hindadega